



Werine õpetund aasta eest. Mjaloo wead.
Meie kanname suurt wastutust.

Masked olid päevad, kui Vembit maenlaste

Magu tähendatud, jai Riisiko kirjastusär
läinud laupäeval „läiealajeks“. Selleks puhuks
oli äri poolt korraldatud mõistlik näidendit
kirjutamisels. Näidendid pidid olema niilugur
jed, et neid mõidakis-feljide laavadel etendada.
Näihendadeks olid 10.000, 5000 ja 3000 Äri
Peale selle lubas äri paremad kirjirjad
pasta. Mõistlikusma ismuts oli näie antud iska

Selpool nimetatud mestestirpani („Lühis-
kõik: „Mäjugune lätm aga meil tõuseks, ku-
peaminister Tulenheimo kirjutaks Jakobspoli-
romaan — ehk kui peapiislos Johanson kir-
jutaks humooriliselt iudexuse mõl tõmöödia?“

fingsi üülihooli Gesti teele lektorit
M. R. Cederberg
 aastaks Gesti
 Sellsingi üülihool on aruand
 gile veel aastaks luba Tartu i
Peetri tehaste lo
endine.
 Ahendamise vastu rida
 kuigi omal ajal, enne Pe
 tsoni kühel armamine näis w

La ütles jeda oma pülmadege namus stebat —
 jinu teha olewat lamanus pööjastek. Ent jüsti

„Täna ei jõua meie enam laagrini tulla,“ ütles tema. „Sa meil tuleks liistuda üsna rii-
rest, kui tahaksime nendega ühineda homme.“

„See on jama Eufimine, mis teile praegu ette

„Was ist on?“ pairs Tarzan.

1

on?" päris Larzen.

100

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

Auhindadeks kaupmeestele 58.000 mk. Lähemaid teateid saab telef. nr. 3-40.

innal
nemad
test.
Jatelo



ks pühiks.
kuul.
EGA I
ikonna rildeld,
willaseid kleidi-
repä de chine,
kleidi sametid,
urratikuid, laua
siline 130 mkr.
restisi
Estonia ai nr. 6.
dekauplus.
koht.

Elektromootorid,
dünamomasinad, wuol-
moõjad, wolt-ja amper-
meelrid, lampe, juhte, nii
ka kolke elektromaterjale
müüb en gros ja en detail
wäga odawasti
meter & Ko., Ltd. lüh. 5.

kirjutamine.
doni.
lõunapool. Ra wõetakse kõrged kila-
pa poolt wõtta.
datatse üldist rahuldustunnet, et sel-
s ajaloojõhke juttumiseks etteval-
remomend, mis juba enne kuni-
dra jurma kolli oli teatud, ohu-
ale, kuigi see kuni-
aawaltist ja püüdlis kaadi saab.

30. nov. Briand ja Benesi algust
2 reisi Londoni.
30. nov. Unt Prantse peaminist-
ri oodatav taima õhupoliitil
andiga tuleb kaasa Põhikese Berthe-
use walikministeeriumist. Teised Lo-
ngute alla kirjutanud loobuvad ka tä-
a jooksul Londoni. Poola peaminis-
trzyński jõudis juba eile õhtul

parkooke valmistades peab
puhas
hkrusiirup
ja seda saate ainult
Karl Uudel
alkauplustes. Müük igal arwul, hind
mael. Pikk lüh. 36, kõnestr. 24-84.

Barunite tõmu Ameerikas.

Ruudast ameeriklased tõelisele meie maauenduse peale waa-
tawad.

„Baltide“ ja „nemtside“ lähikesed jalad.

(Meie Washingtoni kirjaantjalt.)

Giljuti tõi „New Hig. Tageblatt“ oma Wa-
shingtoni kirjaantja sõnumi, nagu oleks Ameerika
walitus Eesti jaadikule, professor Piipile
kindlast teatunud, et niikaua kui Eesti wõbran-
datud mõisamaade eest endistele mõisnikkudele
taju ei masta, ei wõivat Eesti wabariigil min-
gigugust laenu wõi mõne muu majanduslike abi-
lootust olla ja et Ameerika mõistwat Balti riikide
maakorraldust huffa, wõhemalt ei jaaawat ta
wiimastest aru.

Rugefin ja mnestafin: Ameerikal endiste
maaparunite kuld nii terawalt südame peall
Ameerika ärilist rumal: muudu laenu ei anna,
kui laenaja enne weel teigi, suuremaid, rahalisi
kohustusi oma peale ei wõta!

Pöörasin siis kõigepealt sinne Eesti jaadiku,
professor Piip'i poole. Ta wastas, et niisugust
asja Ameerika walituse kohta esimest korda ku-
leb ja kogu sõnum, algusest lõpuni, abjoluistest
wale on, juure lijabes, et ta on peaaegu iga-
päewa Ameerika walituse ringkondadega kon-
tatsis, küll ameeriklast, küll erawilist — jelskond-
lisset, ja kindlasti taab, et Ameerika walitus on
heas arwamises Balti riikide ja nende praeguse
ja tulewiku kindluse kohta, ja lõpuks, et tal ole-
wat asjalikku tõendusi selleks, et Ameerika walit-
sus on Balti riikidele Ameerikas laenu andmise
pööt.

Minu küsimise peale, et just mis asja üle
Aita Saksa lehe Washingtoni kirjaantja temaga
juttu ojas, wastas jaadik, et ta ta juba esimest
korda kuulab, et nimetatud lehel siin kirjaantja
on, juure lijabes, et tema, kui jaadik, ei ajawat
juttu poliitiliste küsimuste üle hundmata in-
mestega, nii et Aita Saksa lehe kirjaantjal oli
päril mõnemat ka wõrjumine all wõi muel
muul muonutab hujul temaga juttu ajada.

Siinjes state departemangus (walikministeer-
iumis) wastati ta, et departemang niisugust
teadet Ameerika walituse kohta esimest korda
kuulab. Juba enne Ameerika wõla fundeerimist
Balti riikide poolt olewat walituse ringkondad
Balti riikide ehtajale footuist annud Ameer-
rika rahajutust ehtajale nendelt laenu mu-
retsemise suhtes.

Rõpust pöörasin weel ühe juure New-Yorki
panga sinne esituse poole, kes waliklaenude alal
wäga tähtsat tegew. Wastuse jain, et kui
Ameerika rahajutust on Euroopa wale riiki-
dele laenuandmises seni wõhe tagasihoidlikud ol-
nud, siis ainult sellepärast, et need riigid
Ameerikas walikl-mupaberite osjate hulgas
weel wõhe kindud olnud, ja et ühes nende riiki-
de populatseerimise Ameerika rahwa hulgas
tõusub ka nende krediidid joud, mis lootust annab
juba ligemas tulewikus siin laenude peale, sest
juba teatud algus laenuandmisa wale riikidele
olewat seni rahulolaw olud.

Nii ei leidnud ma autoriteetistest allikatest
kõige wõhemalt tõendust „New Hig. Tageblatt-
“ sõnumile.

Et Ameerika rahwas ja walitus nõuaks
wõbranadest Eesti kodanike mõtate eest taju,
on isenelele päris pöörane mõte. Kuleb silmas
pidada, et Ameerika rahwas on tõusnud oma
taugelt suuremas enamusel Euroopa siseranda-
lattel, kes sealt feodalse isepalitsuse rõhumi-
le all jia põgenesid ja et Ameerika on alati kaasa
tunud waliksele land-lordismi ja iga muu feo-
dalismi wõla. Ka wiimastest juurest sõjast wõl-
tis Ameerika oma demokraatia kaitselise al feo-
dalismi kallale tungimise wõstu, waagu jeda kodu-
mud president Wilson imitule korrale seletas.

Weel enam: Ameerikas ei peeta eramandust
dogmatilistest pilhast ja puutumataks. Era-
manduse peale wabataatse siin jelskonna, mit-
te aga omaniku hiffiste huwile jelsuhoast. Sel-
lepepärast, kui siin tõduse eramandusest kugu
peetasse, siis tehatse jeda annul majandus-jels-
kondist huwile suhtes. Kui Ameerika walit-
sus Moskwa kommunistilist walitust ei tunnusta,
siis mitte sellepärast, et Wene talupojad mõijad
ära wõtsid, mida kommunistid jantfioneerisid,
waid peaaesjalikult sellepärast, et kommunistiline
walitus usurpaatoriline ja imperialistiline isewa-
litus on, kes ilma üle walitjeda tahab ja iga
maal demokraatia wõstu sõjajalal on.

Seiad Ameerika rahwas, et on tarwis jea-
busandlikel huwidel ühte wõi teist oja
eramandust konfiskeerida,

siis tehatse jeda ilma kahtlemata. Nii konfis-
keeriti nende Ameerika ajunikkude maad ja wa-
randus ära, kes rewolutsiooni jajas wabataatli-
kult jinglise kuniaga poolt ja Ameerika hfeis-
tuse wõstu mõtleksid ja jeda ajaloo „koyalist-
tuse“ nimetuse all hundasse. Suure kodufoja ta-
gajajaks oli neegrite orjusest wabastamine,
ilma tasuta orjade omanikkudele, eht küll
wiimastel orjade eramanduses palju rohkem ka-
pilali oli mahutatud, kui maa eramanduses.
Wiimase juure Euroopa soja ajal konfiskeeris
Ameerika walitus eramanduses olewad Saksa
arjajutused Ameerikas — wabariid, patendid,

Si ole hilja weel täna „Waba Maa“ 1. detsembrist
peale tellida. Ilmunud numbrid jaadetakse tagant järele.
„Waba Maa“ maksab postiga ainult 120 marka kuus.

R. Wirma ja mälestustahwel.

Alsi wabariigi walituses otustada.

3. Soots'i ettepanek.

Ohwitjeride kehtogu otustas 1. detsembril
Balti jaama arawõtmisel langenud kolonel-lei-
nant Rojständeri mälestuseks kinnitada Balti
jaama hoone wälise seinu kille marmortahwili
jellekohale pealkirjaga. Praegu ehit üks jarnane
tahwel juba Balti jaama hoonele, nimelt kadunud
teedeministri Karl P a r t i mälestuseks. See
on kinnitatud jaama peasiselajaga paremale-
poolsele seinale ja jatab ilusa mulje.

Kolonel Rojständeri mälestustahwel oleks
pealkirjadega oli juba ohwitjeride kehtogu poolt
tehtud. Kehtogu esitus pööras lubaamileks
teedeministri R. W i r m a poole, kes peale kaalu-
mift aga eitama wõstu on annud.

Millaga põhjendatakse jeda sammu? On
kuulda, et üheks põhjuseks olewat see, et R. Wir-
ma arwamisel on, et seni raudteelaste mälestus-
tahwid muuduvad ja sellepärast kolonel Rojstän-
deri oma ka praegu illesse jeda ei tuleks, enne,
kui alsi põhjalikult kaalutud. Selle kohta on aga
ohwitjeride kehtogu esitaja tähendanud, et teede-
ministeerium raudteelaste eest hoolitsemise oleks
pidanud ja selle mitteegemine põhjuseks ei lohi-
ks olla, et jajaadale kolonel Rojständerile mä-
lestustahwit illes jeda ei lohi-ks.

Kuna R. Wirma aga jüsti eitama wõstu
andis, on sojaminister kindral J. Soots eilisel
arotoralisel wabariigi walituse koosolekul ette-
panetu teinud, et walitus kolonel Rojständeri
mälestustahwit illesjeadmijeks luba annaks.

Nagu see lugu näitab, niisuguse meidru-
mõni mees oskab minna. Teedeministeerium
ei ole hoolitlenud oma langenud tegelaste mä-
lestamist eest, kui jeda mõni teine ametkond ta-
hab teha oma tegelaste kohta, ei anta aga sel-
lets luba. Piinlik on ometi kuulata jarnalt ta-
litamist.

Raudteejaam eraettevõtte algatuseel.

„Räite Joud“ tänaest tariifi jaam.

Teellulose wabrik tarwitab 5 miljoni punda põlerokivi.
„Põhje pumpapi- ja paberiwabrik“ omandas
lainud aastal wabariikide ühijusest konfiskeer-
ni põlerokivi faenamiise peale. Nimelt seisis
ühijusele Püsi ja Sonda jaamade wahel kont-
fiskeeritud kajatamata. Kuna teellulosewabrik
paari aastat eest kuniwele kütte pealt üle läks põ-
lerokivi kütte peale, siis peeti soowitawaks oma
taewandust joetada, et kütteeni ilma wahet-
kajata saada. Nii lütsi „Räite Joud“ isejel-
wast, kuid jüsti teellulose kütte.

Konfiskeerimiselepingus tehti muudatused ning
tooduti alijamisse kawatjuseid. Lainud kui lõp-
peewa aasta jooksul on huff ehitusi tehtud, mis
kulmats aastaks wõimaldab terowt juure pa-
beriwabrikü kütetawõtmist, mis küteb 5 milj.
puuda põlerokivi peale aastaks, rahulbada. On
tehtud rida tarwilisi ehitusi.

Praegusel ajal siinud töötamine järgmiselt:
Raewanduses eraldatasse paefimi alikwist.
Paefimi heidetasse kaewanduse põhja. Alitkoi
jaadetakse wagonetides weskisse. Uue jargu wal-
kaewamisel loobitasse mud paefimi oja, kus
siis loomulik maapind kujuneb. Kaewanduse
teid on üldse 5 km. On 3 kitarööpaliise ja 1
loiarööpaliise manöwriwõrut ja 150 ümberli-
katamat wagonetti. Kaewandus on weidi üle
kilomeetri Marina raudteest eemal. Raudtee ää-
res on peenendamijeks wesk.

On ehitatud 4,5 mtr. kõrgune, 100 mtr.
pikk wagonetide kühjendamise platvorm. Re-
guleeritawate trehtrite kaudu lastakse siis kivi
alla langeda transportlindile, mis kivi purus-
tamisse jelsjeadeni wiib. Peenike kivi langeb
läbi jela alaföhe torusse, kuna jame, 10—50
mm. juurusteks tiifidels jahwatatakse. Torus-
tita kaudu läheb kivi kas otjetohe wagumisse eht
kummilindil abi ladusse, mis 100 mtr. pikk, 17
mtr. lai ja 9 mtr. kõrg. See hoone mahutab
12—15.000 tonni kivi. Tallinnas, wabariiku
juures, on ladu 6000 tonni jaoks. Peale selle
on karmalhooned wõdurite depoo ja mitmed
parandustöökojad. Jõudu jaadakse 90 h. i. jõe-
jaamaist, mis kiviaga kütatakse.

Peale kontori on tööstise elumajad 150 in-
meje jaoks. Praegu küteb tööstise arw üle 300,
kuid tulewal aastal normaals loobangu juures
peab jee arw kaswama. Praegugi tahetakse
tööstij juure wõtta, kuid neid pole jada, nagu
jeldetatakse. Korteri-ruudusest illelaamijeks lubab

„New Masters of the Baltic“ (Hff. 147—8):
„Eelilaste waleteha maareformi peale“, üt-
leb mr. Ruhl, „tõi mulle selgelt ette üks wäis-
ministeeriumi sekretäridest. Maa eksproprjat-
iooni diguje küsimuse peale andis ta wastuse,
et eelilased olewat annul endist illeskohut digeks
tegemas — maad tagasi wõtmaks, mis seis-
mestaja aastat eest nendelt ära wõeti.

„Kuid jelsjeadat aastat on ju üsna pikk aeg.“
ütlefin ma. „Kas Teie arwate, et meie indiaan-
lased wõtsid kulla alam-Broadway'le ja wõtta
mõne kontorite ehituse plahi ära põhjalt, et
nende ehitamened on jelle maa mõne helme eest
ära müünud?“

Ka kuulas mu küsimust täelise rahuga.
„Kui teie indiaanlased“, ütles ta, „oleksid Ameer-
ikas nii juures enamusel kui meie siin Ees-
tis — umbes 95 protenti, — siis wõga wõi-
maks, et nad jeda teeksid.“

Rõpust pean tähendama, et Ameerika wa-
litus on wiimajal ajal isepalitselt wõstutulest
õlnud Balti riikidele, nii wõlgade fundeerimise
kui ka kaubalepingute sõlmimise asjus. Ka
Ameerika preesse on heatahkiult tähelepanest

Nikolai 2. arhiiv.

Peterburi teaduse põhjal on seal illes leitud
oja Nikolai 2. arhiivist, mida kadumata peeti.
Leitud arhiivi ojas olewat palju jinglise ku-
ninga George ja Prantseje presidenti Poincaré
re kirju Nikolai 2-le.

4 miljoni nälgijat Venes.

Nõuogude Wene ilalduje tagajärjedega
mõitlemiste konfissiooni wõatas Moskwa, et tule-
wal aastal neljal miljonil Wene talupojal üle
tuleb elada kui mitte jüsti nälga, siis wõhemalt
terawat toibuainete puudust.

õlnud Balti riikide wõstu. Näituseks, hujut
ilmus „New York Times“ 1. a. 21. okt., y-
tem juhtkiri pealkirja all „Brave Little Estho-
nia“ (Wahwa wõite Eesti), kus lehe toimekus
dige heldest oma administrafiooni Eesti rahwa
haridusküsimuse piilete üle awadab. Muusjead
on jelles juhtkirjas öeldud:

„Pärast jelsimelaja aastast, allaruumist ja
allahoidmift“ on jee wõite nationon, wõhe üle
miljoni, illes näidanud niisugust meelekindust.
enejohpnerdamist ja ettewõttikust, mis meie
eneste pioneeritid jelloomustab.“

Sellele järgneb illemaade suure sammu koha-
ta hariduses, mida Eesti rahwas oma kühiwele
iseseiswuse ajajargul juba eadsi on astatnud.
Jühtkiri lõpeb komplimentidega:

„See wõite wabariit ja ta Balti öed, kes ka
epihkebi „wahwa“ ära teeninud, on omawalik-
huse wõitsekseks toolideks jelle määratu maa
ääres, kellele nad tulewikus wõiwad parema
korra õpetajateks olla.“

Nii siis, härrad „Baltid“ ja „nemtid“, teie
Ameerika sõnumel on üpris kühiwele jalad!

M. S.

ühel päeval kaks koosolekut maakonnavalitsuse täiendamiseks.

Betseri Gesti Firif Fatuse all.

Spirit on telliskivolt, 16 sülda pift, 8 püld

Peatüff malemängu wõibuläigust.

Subijest jõudis malemärg varsti Berja-
 se, kus ta kiiresti laialt lagunes. Siin õppis
 teda tundma araablaes, kes selle maa a. 6.
 alla heitis. Riibid algas malemärgu õit-
 seg, sest araablaes nähdud tõlge kirega selle
 aegabustrikale, inestamisväärt jäljemale
 üle arbutumud olevat. Sest juba 50 aast

Keine Lappale!

lai. Ette nähtud on lüüris 540 istekohta ja 22

jallakaine torn, millest hoiuosa 10, juba
 valmis. Torni puuosa ehitamist ja muud sise-
 seadmist tööd jätkatakse tuleval kevadel, ku-
 rahapühi toetust suure laadakse. Seni on ehitust-
 peale kulutatud 4.750.000 marka. Loobeti, et
 ehitust jumatateenistust juba 1. a. pulupühapä-
 ajal võib pidada, kuid kirikul puuduvad need
 alad, mille jaoks raha ei jätta. Ehitust juma-
 lateenistust võib pidada umbes tuleval hoo-
 tel puhal ja kirik loobutaks täielikult malmini
 jaavat tuleva aasta jaanipäeval. G. L.

Male, mida teistajal idamaal ja Euroop
mängiti, crimes märkja pinguasest. Su
malendite seisatus on muudatus. Walge

Põlütööboda asutamisel. — Kas tats maa-panka? — Geskju-talude organiseerimine. — Põllumajanduslised krediidid. — Bacon-sead tulnallikaks. — Harjumaa talude kasetulekute suurendamine. — Maava-rauduselaen. — Kartuli- ja kanakasvatuse.

te laenuasutuseks. — Wene seaduse järele o
rahaministril õigus luba anda ka talunikk
selle panga liikmeiks olla, ja jeda enam me

Cestis, kus seisuks taotatud on. Praegu o
mõisnikkude krediitkassa hoolekande: all
kui nüüd midagi temaga et ei võeta, si
liikviideeritakse tema ja sealne maranbus k
heh põllumestele kaduma. Võhja-Cesti põ
luumestel on praegu mõisnikkude krediitka
sas 10.000 obligatiooni, kuna endistel mõis
nikkel neib ainult 4000 tümb. Nõnda mõis
sis toid need 10.000 põllumest! selle kas
liikmeks astuda. Peale selle saab kassa põh
kirja nõnda muuta, et ka Rõuna-Cesti põll
mehed selle pangas juure pääseksid.

Olgu isõpuls tähendatud, et keelaeagne mo-
ka oma põhimõtte poolest praegusaeagiselt lah-
kaks. Kuna malemärg praegu ainult ühe-
süsti tunneb, mis võitu annab, — pan-
vastaje tuninga mati keisurkorda, loeti tol a-
dub olid ka keisurid, kus vastajale poolel si-
birid olid kõik malebid peale tuninga. E-
masti loeti võidulaks ka, kui vastaje tuning
sunditi „pati“ (tuningas „huitus“) keisurid
sundida. Võitu matiteks loeti sel ajal ain-
vastajele võitaks, kui keisurid võidaksid, ja
harva ette tuli, sest et tollaeagiste malebi-
dub tuningaoma võrreldes võrgab olid.

Samuti kōneles R. P ä t s

on praegu siigade wäljamebu suurema tähtsi
sega kui mõi wäljamebu. — Seafaswatus ta
sub enese kindlasti. Kõneleja tähendas näiti

Jõgi lastis maha nagan reivoluristi Tatjana Koppel
 ning peale selle iseenda. Surm oli mõlematel al-
 pissime. Mõrjutatööd sündis Jõh. Jõgi touteris. J
 elas mahaabiely. Tatjana Koppel oli abielus

Firstypane f

Deatri iugatusse nime

28. novembri õhtul umbes kella 9 ajal ründas 280

na-Zrebosla elovis Mitini māsas tapnīne ja eneše
tapnīne iše forraga. Zrebosla elutlen Jōhannē
Jōgi lastis māša nagan revolūtijs Tatjana Koppel
ning prake sēle išeenda. Surm oli mōlemajel ālma
pišne. Mōšvīstaišs sūmbis Jōh. Jōgi torieris. Jōg
lastis māšabielus. Tatjana Koppel oli abielus natn
kaid oma mehega te ei elatud.

Loitse tööpoema lõnabest moarilis etuult lahelepanu
r. med. E. Britma — Põltsamaa ja Dr. W. Dja —
akadeet etteinded. Esiuente lõnabes termisõidlis.

Siinene protokoll selles asjas on tõttu
Pühavaimu kiriku hoonetaja poolt

Unelmei arvates pidamast nõukogude liidu poliitilised elusolud kõigiti soodustama niisuguse Eesti enamlike revolutsiooni toetamise organi- satsiooni tegevuse arendamist.

Kajutades Wene enamlaste eeskujul selts- kondliku laasabi realiseerimise alal nõukogu- foja- ja majanduspoliitika ülesannete käitmisel, loobuvad niisid nähtavasti ka Eesti kommuni- sti nõukogude riitliku poliitilise suurpeaparaadi- otsekojel mõjul wälja pigistada saatuse jooni- mil Wenemaa paistud eelkatsed võimalikult suuremaid ainelisi annetusi Eesti enamlaste maaülistele wäwafuuste toetamisele toetami- seks. Ühtlasi aga tahawad nad ka üllatõhendam- ühingu loomilega soodustada suuremate aktiiv- seste Eesti revolutsiooniliste wõitlejate kaardite ettepaalmistust ja organiiserimist nõukogude li- dus ja mujal.

Sõltuvt. Vastastikult ei olnud tahtnud
 Juhholzi matuse tõttu ilmunud.
 Konferti jättis teha mulje. Võõrastama-
 tundus, et afadeemiline, noorsuvi, õige

Ule 60-ne pildi.
